

Indul az Agrár-ökológiai program - KAP 2023

A 2023-tól induló új KAP esetében a gazdálkodók egy éves vállalásokat tehetnek a gazdaságuk egészére az **Agró-ökológiai Program (AÖP)** választható gyakorlatai közül. A választható „jó gyakorlatokat” úgy kell összeállítani, hogy azok értéke elérje a **2 AÖP pontot**.

Gazdálkodói szempontból érdemes mérlegelni, hogy a kiválasztott gyakorlat milyen követelményeket támaszt a megvalósítás során:

- üzemi szinten megvalósítható-e?
- hatással van-e a munkafolyamatok ütemezésére?
- a megvalósítás milyen adminisztratív terheléssel jár?
- milyen beruházási igénnyel jár?
- várható-e költségcsökkenés a gyakorlat alkalmazásának következtében?
- javul-e a termelékenység a gyakorlat alkalmazásának következtében?

Mennyi pénzt kaphatok évente, ha részt veszek az AÖP-ben? Mit jelentenek a pontok?

A támogatás hektáronkénti összege minden évben attól függ, hogy hány hektár jogos igénylést állapít meg a kifizető ügynökség, azaz a Magyar Államkincstár. Amennyiben 2,5 millió hektár termőterület venne majd részt a programban, az hektáronként 80,85 eurót jelentene. A 80,85 euró/hektár egy hányados - méghozzá a 202,125 millió eurós éves AÖP-keretösszeg, valamint a 2,5 millió hektár hányadosa (a hányados értéke tehát fordított arányban változik a részt vevő hektárok számával, de nem csökkenhet 60,64 euró/ha alá és nem emelkedhet 121,28 euró/ha fölé).

Mik az előnyei, ha belépek az AÖP programba?

- Ennek a gyakorlatnak az alkalmazása a terület 50%-át érinti, de az alkalmazás következtében a gazdaság szántó területének 100%-ára igényelhető a támogatás.
- Az alkalmazott mikrobiológiai készítmény felhasználása egy éven belül több időpontban is lehetséges: vetést megelőzően, vetéssel egy menetben és a tarlók kezelésénél így jól illeszthető a munkafolyamatokba, akár évente változtatható.
- Mikrobiológiai készítmény kijuttatására alkalmas eszköz megléte esetén a magágykészítéssel, vetéssel vagy tarlók kezelésével egy menetben kijuttatható, így külön munkaművelet nem szükséges a kijuttatáshoz.
- Modern készítmények alkalmazása nem igényel külön beruházást sem tárolás, sem szállítás, sem kijuttatás területén. Alacsony hektárdózis miatt könnyen szállítható, kijuttatásuk akár meglévő szántóföldi permetezőgéppel megvalósítható. Bizonyos készítmények más folyékony kijuttatást igénylő inputanyagokkal keverhetőek (pl.: folyékony műtrágyák, folyékony starter trágyák...)
- A [mikrobiológiai készítmények](#) alkalmazásával N-hatóanyag megkötése és a talajban lekötődött tápanyagok feltárása érhető el, ezáltal termésdepresszió nélkül csökkenthető a kijuttatott műtrágyák mennyisége.
- Származadványok bontása esetén gyarapítható a talajból felvehető tápanyag mennyisége, a mikrobiológiai aktivitás növelése jótékonyan hat a talajok szerkezetére, művelhetőségére,

alacsonyabb gázolaj felhasználás érhető el.

- Vetésforgókban szereplő kevés növény miatt a talaj egyoldalúan hasznosított, a gazdanövények egymást követő visszavetése segíti a patogén szervezetek elszaporodását, ami ellen a talaj mikrobiológiai kezelésével védekezhetünk, csökkentve a káros hatású mikrobák elterjedését. Ezáltal alacsonyabb fertőzési nyomás érhető el, minek következtében csökkenthető a növényvédelmi kezelések száma.
- Az elérni kívánt céltól függően időzíthető a kijuttatás. Amennyiben a növény táplálása, fejlődésének elősegítése, a csíranövény védelme a cél akkor a [mikrobiológiai készítményt](#) a maghoz, leendő gyökérzetéhez legközelebb kell kijuttatni. Ezt vetőágy készítésekor a teljes felületre kijuttatva és vetés mélységében bedolgozva vagy vetéssel egy mentben a vetőmagbarázdába csorgatva vagy a vetőmag felületére csávázva érhetjük el.
- Amennyiben a talaj tápanyag készletének növelése, a talaj szerkezetének javítása ezáltal művelhetőségének javítása és a patogénok általános nyomásának elérése a cél akkor a tarlómaradványok kezelésével és a talajba dolgozásával érhető el.
- A készítmények alkalmazása nem támaszt jelentős beruházási igényt, mérettől függetlenül minden gazdaságban könnyen adaptálható, az alkalmazás hatására gazdasági előnyök érhetőek el.
- Csökkenthető a kijuttatott műtrágya mennyisége, csökkenthető a felhasznált növényvédelmi beavatkozások száma, javítható a talajok művelhetősége, csökkenthető a felhasznált gázolaj mennyisége.
- S mindezen leírtak mellett most se feledjük, a talajélet regenerálásával feljavított talajszerkezet segít a vízmegőrzésben is, tehát csökkenthetjük átmenetileg a vízhiányos, vagy aszályos periódusokat, könnyebben alkalmazkodhatunk a változó környezeti körülményekhez.

Összefoglalva

- Az Agro.ökológiai Program (AÖP) keretében belül nyújtott támogatás 2023-tól minden évben önkéntes vállaláson alapuló, ösztönző támogatási forma, amely 5 éven keresztül (egyéves kötelezettségvállalással) biztosított.
- Az ösztönzés célja: a talaj- és vízvédelem fokozása, az éghajlatváltozás mérséklése és a biológiai sokféleség védelme a talajpotenciál, a szervesanyagkészlet és a vízmegtartás javításával.
- Nincs átfedés az AKG-val!
- Önmagában legalább két pontnak megfelelő értékű eljárást kell választani minden művelési ágban. Így pld. a szántón, állandó gyepen és ültetvényben együttesen összesen minimum hat pontot (3×2) kell gyűjteni.
- Amennyiben a gazdálkodó ezeket a vállalt eljárásokat sikeresen teljesíti, akkor a teljes gazdasága minden egyes hektára után megkapja a támogatást, kivéve azokat, amelyek a mentesülési küszöb alatt vannak és nem választottak azokra eljárást.
- Az AÖP esetében más a forrás, a részvételről minden évben szabadon dönt a gazdálkodó, mivel az AÖP egyéves kötelezettségvállalás.
- Az AÖP keretösszege Magyarország teljes évi közvetlen támogatási keretének 15 százaléka.
- Az AÖP forráskeretét ugyanabból a pénzügyi keretből kell képezni, amiből az alaptámogatást, a termeléshez kötött támogatásokat, vagy éppen a fiatal gazdák területalapú többlettámogatását finanszírozzák.
- Aki tehát nem lép be az AÖP-be, az valójában önként lemond a közvetlen támogatások jelentős részéről.

Hogy néz ki ez a gyakorlatban?

Szántókon támogatott gyakorlatok:

1.) Talajtakarás biztosítása takarónövényekkel nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, **vagy a tarló fennhagyásával** annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig. A gyakorlat a fedett talajfelszín minél hosszabb ideig történő biztosításával növeli a talajok szénmegkötő képességét, a talajtakarás pedig megvédi a talajokat az erózió káros hatásaitól, illetve segít megőrizni a talaj nedvességtartalmát. A gyakorlat az új támogatási rendszerben 1 pontot ér.

2.) Terménydiverzifikációra vonatkozó követelmények szántóföldi növénytermesztés esetén:

a) **10 hektár vagy az alatti szántóterületen** gazdálkodóknak adott évben a szántóterületeken legalább **két különböző növénykultúrát kell termesztetni**, két kultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 80%-át foglalhatja el;

b) **10 hektár feletti szántóterülettel** rendelkezőknek legalább **három féle növénykultúrát** kell termesztetni, három növény esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át;

c) **30 ha feletti szántóterülettel** rendelkezőknek legalább **négy féle növénykultúrát** kell termesztetni, négy növény esetén pedig a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, azzal, hogy a legkisebb kultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 ha-t.

d) **300 ha feletti szántóterülettel** rendelkezőknek legalább **öt féle növénykultúrát** kell termesztetni, öt növény esetén pedig a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, azzal, hogy a legkisebb kultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 ha-t.

e) **1000 ha feletti szántóterülettel** rendelkezőknek legalább **hat féle növénykultúrát** kell termesztetni, hat növény esetén pedig a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, azzal, hogy a legkisebb kultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 ha-t.

A gyakorlat a megfelelően diverz, eltérő igényű kultúrákból álló vetésszerkezet kialakításával hozzájárul a talajszarolás csökkentéséhez és a mezőgazdasági terület bruttó tápanyagmérlegének javításához, valamint a peszticidhasználat csökkentéséhez. Továbbá hozzájárul a mezőgazdasághoz kapcsolódó biodiverzitás védelméhez is azáltal, hogy változatos táplálkozó- és élőhelyet biztosít számos vadon élő állatfaj számára. 1 pont.

3.) Szántóterületek 10%-ának megfelelő, a HMKÁ 8 előírás alapján védett táji elemek; mezővédő erdősávok, fasorok; táblaszegélyek (az AKG „táblaszegély” előírással történő esetleges átfedést úgy kerüljük el, hogy egyazon elem csak egyik jogcímben számolható el), **erózióvédelmi sávok**; szántóföldi művelés alatt nem álló **vízvédelmi sávok**; **teraszok, erózióvédelmi létesítmények**; MePAR-ban rögzített **vizes élőhely**; **parlagon hagyott földterület** (a pihentetés időszaka alatt **gondoskodni kell a talaj takarásáról** növényborítottsággal vagy a tarlómaradványok fennhagyásával; az AKG „zöld ugar” előírással történő esetleges átfedést úgy kerüljük el, hogy egyazon tábla csak egyik jogcímben számolható el); **ökológiai jelentőségű másodvetés növényvédő szer használata nélkül**; **nitrogénmegkötő növényekkel** bevetett terület növényvédő szer használata nélkül; vagy ezek kombinációjának fenntartása. Ezen vállalás keretében a növényvédő szer használata nélkül termesztett ökológiai jelentőségű másodvetés és nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területek együttes aránya nem haladhatja meg a szántóterületek 5 %-át.

A gyakorlat hozzájárul a mezőgazdasági területekhez kapcsolódó élőhelyek és tájelemek fenntartásához, sokszínűségének növeléséhez, ezáltal segít a kedvezőtlen természetvédelmi helyzetben lévő fajok helyzetének javítását. Továbbá a parlagon hagyott területek, vizes élőhelyek elősegítik a szénmegkötést, míg a mezővédő erdősávok, fasorok, illetve táblaszegélyek és erózióvédelmi sávok a talajok erózió elleni védelmét szolgálják. *(Ezen kívül a szintetikus inputok tábláról természetbe történő bekerülésével szemben elfolyásgátló hatásuk van - a szerk.)* 2 pont.

4.) Amennyiben a mezőgazdasági üzemben belül a szántóterületek össz nagysága meghaladja az 50 ha-t, a szántóföldi művelésben tartott táblák maximális mérete nem haladhatja meg a 30 hektárt. Az AKG „önkéntes táblaméret korlátozás” előírással történő esetleges átfedést úgy kerüljük el, hogy az az ügyfél, aki AKG-ban választotta ezt az előírást, az AÖP-ben nem választhatja. A gyakorlat hozzájárul a **mozaikos tájszerkezet** kialakulásához, mely kedvező hatással van a mezőgazdasági

élőhelyek biodiverzitására, illetve a táji struktúra diverzitására. *(Ennek nagy szerepe van a kártevők, kórokozók és a vadkár bizonyos szereplőinek felszaporodásának és táblák közötti átvándorlásának megakadályozásában is. - a szerk.)* 1 pont.

5.) A növényvédelem során az engedélyokirat alapján **méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédőszer használata tilos.** A fel nem használható szerek rendszeresen frissített listáját az IH teszi közzé tájékoztató jelleggel. A gyakorlat kedvező hatással van a beporzó rovarokra. 1 pont.

6.) Karbamid műtrágya azonnali bedolgozása, illetve folyékony karbamid esetén inhibitor alkalmazása a kijuttatás során. A karbamid esetében azonnali bedolgozással, illetve folyékony karbamid esetén inhibitoros műtrágya alkalmazásával jelentős kibocsátás csökkentést lehet elérni, ami hozzájárul az **ammónia-emisszió csökkentéséhez.** 1 pont.

7.) A szántóterületek legalább 50 %-án **mikrobiológiai készítmények alkalmazása** vetés előtt, illetve vetéssel egy menetben kijuttatva és a talajba dolgozva, illetve szármaradványokra kijuttatva, majd azokat a talajba keverve. A gyakorlat elősegíti a **talajok szervesanyag-készletének helyreállítását**, valamint a talajpotenciál és a talaj-biodiverzitás javítását, ezáltal hozzájárul a tápanyagvesztés csökkentéséhez és a talajok vízvisszatartó képességének javításához. Az egészségesebb talaj pedig hozzájárul a műtrágya- és a növényvédőszer-használat csökkentéséhez. *(Érdemes az őshonos talajbiológiát támogatni, és a nem diverz, azaz csupán néhány mikroba fajt tartalmazó termékek használatát kerülni, hogy ne szaporodjanak túl és szorítsák ki az őshonos mikrobiális életközösségeket - a szerk.)* 2 pont.

8.) A szántóterületek legalább 50 %-án **talajkondicionáló, növénykondicionáló vagy N-megkötő készítmények alkalmazása.** A gyakorlat elősegíti a talajok szervesanyag-készletének helyreállítását, valamint a talajpotenciál és a talaj biodiverzitás javítását, ezáltal hozzájárul a tápanyagvesztés csökkentéséhez és a talajok vízvisszatartó képességének javításához. Az egészségesebb talaj pedig hozzájárul a műtrágya- és a növényvédőszer-használat csökkentéséhez. A talajkondicionálók elsősorban a kedvező talajállapot, a **megfelelő humusztartalom és átlevégőzőttség** kialakulását segítik. A N-megkötést segítő készítmények pedig hozzájárulnak az ammónia-emisszió csökkentéséhez. 1 pont.

9.) Forgatás nélküli művelésmód (minimumművelés, zero-till, direktvetés) alkalmazása a művelésbe vont szántóterület legalább 50%-án legalább 50%-án szűkített növényvédőszer hatóanyag használat mellett. Az alkalmazható növényvédőszer rendszeresen frissített listáját az IH teszi közzé. A gyakorlat **hozzájárul a talajok szénkészletének megőrzéséhez**, ezáltal a szántóterületek **ÜHG emissziójának csökkentéséhez**, valamint a **talajszerkezet romlásának megállíttásához**, illetve **visszafordításához**, továbbá a humusztartalom javításához, a **vízmegetartó képesség fokozásához.** A növényvédőszer-használat korlátozása ellentételezi a forgatás nélküli gyakorlatból a gyomnövények visszaszorítása miatti esetlegesen megnövekedett növényvédőszer-használatot. 2 pont.

Gyep besorolású területeken támogatott gyakorlatok:

1.) A gyepterületek megőrzése tábla szinten az előző évi állandó gyepterületekhez viszonyítva. **A gyepek feltörése, szántása tilos.** - Kizárólag nem Natura 2000 gyepterületeken választható. A gyepterületek tábla szintű megőrzése egyszerre fokozza a mezőgazdasági területek szénmegkötését, illetve járul hozzá a biodiverzitás megőrzéséhez tekintettel arra, hogy a magyarországi gyepek jelentős része extenzív művelés alatt áll. 1 pont.

2.) Pásztoroló vagy szakaszos legeltetés folytatása a gyepterület legalább 50 %-án legeltetési terv készítése mellett. Egy szakasz legeltetése ne haladja meg a 12 napot - Minden gyepterületen

választható. A pásztorló vagy szakaszos legeltetés a különböző legelőterületek használatának váltakoztatásával nagymértékben befolyásolja a terület tápanyagforgalmát, ezen keresztül a gyept alkotó növényzet összetételét és az éves fűhozamot, hozzájárulva így a gyeptípushoz megfelelő biodiverzitás kialakulásához és védelméhez. A szabályozott legeltetés továbbá hozzájárulhat egyes természetvédelmi szempontból fontos növény- és állatfajok védelméhez, illetve egyes nem kívánatos fajok visszaszorításához. 2 pont.

3.) A gyepek legalább évi egyszeri kaszálása. – Kizárólag nem Natura 2000 gyepterületeken választható. A gyepek kaszálással történő hasznosítása hozzájárul a megfelelő fajösszetétel kialakulásához és nemkívánatos fajok visszaszorításához. 1 pont.

4.) Kizárólag alternáló kasza használata. – Minden gyepterületen választható. Az alternáló kasza használata során a fű a kaszálás során egyszerűen eldőli, a kaszálás síkja felett nem sérülnek az élőlények, a vágásminőség ugyanakkor jó, a fű gyorsabban sarjad. Az alternáló kaszák használata karbantartási igénye miatt nem elterjedt, használatának ösztönzése indokolt. 2 pont.

5.) Bálacsomagolás fóliával tilos. – Minden gyepterületen választható. A bálacsomagolás mellőzése hozzájárul a műanyag hulladék csökkentéséhez, továbbá elősegíti, hogy az esetlegesen a kaszálék közé szorult kisebb állatok elmenekülhessenek. 1 pont.

Ültetvényeken támogatott gyakorlatok - beleértve a fás szárú energetikai ültetvényeket is:

1.) Mikroöntözési technológiák alkalmazása az ültetvényterület legalább 50 %-án. A gyakorlat hozzájárul a vízkészletek fenntartható használatához. 2 pont.

2.) A növényvédelem során az engedélyokirat alapján a **méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédőszer** használata tilos. A fel nem használható szerek rendszeresen frissített listáját az IH teszi közzé tájékoztató jelleggel. A gyakorlat kedvező hatással van a beporzó rovarokra. 1 pont.

3.) Engedélyezett **biológiai ágensek alkalmazása** az ültetvényterület legalább 50%-án. A gyakorlat hozzájárul a kémiai növényvédőszer használatának csökkentéséhez a nem ökológiai művelés alatt álló ültetvényterületeken. 2 pont.

4.) Az ültetvényterület legalább 50 %-án **mikrobiológiai készítmények alkalmazása** talajoltásként, illetve állománykezelésként. A gyakorlat elősegíti a talajok szervesanyag-készletének helyreállítását, valamint a talajpotenciál és a talaj-biodiverzitás javítását, ezáltal hozzájárul a tápanyagvesztés csökkentéséhez és a talajok vízvisszatartó képességének javításához. Az egészségesebb talaj pedig hozzájárul a műtrágya- és a növényvédőszer-használat csökkentéséhez. 2 pont.

5.) Az ültetvényterület legalább 50 %-án **talajkondicionáló vagy növénykondicionáló készítmények alkalmazása**. A gyakorlat elősegíti a talajok szervesanyag-készletének helyreállítását, valamint a talajpotenciál és a talaj-biodiverzitás javítását, ezáltal hozzájárul a tápanyagvesztés csökkentéséhez és a talajok vízvisszatartó képességének javításához. Az egészségesebb talaj pedig hozzájárul a műtrágya- és a növényvédőszer-használat igényének csökkentéséhez. A talajkondicionálók elsősorban a kedvező talajállapot, a megfelelő humusztartalom és átlevégőzsétség kialakulását segítik. A N-megkötést segítő készítmények pedig hozzájárulnak az ammónia-emisszió csökkentéséhez. 1 pont.

6.) Ültetvények talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével. A talajtakarás megvédi a talajokat az erózió káros hatásaitól, illetve segít

megőrizni a talaj nedvességtartalmát. 1 pont.

7.) Ültetvények talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel. A gyakorlat a fedett talajfelszín minél hosszabb ideig történő biztosításával növeli a talajok szénmegkötő képességét, a talajtakarás pedig megvédi a talajokat az erózió káros hatásaitól, illetve segít megőrizni a talaj nedvességtartalmát. 2 pont.

8.) Karbamid műtrágya azonnali bedolgozása, illetve folyékony karbamid esetén inhibitor alkalmazása a kijuttatás során. A karbamid esetében azonnali bedolgozással, illetve folyékony karbamid esetén inhibitoros műtrágya alkalmazásával jelentős kibocsátás csökkentést lehet elérni, ami hozzájárul az **ammónia-emisszió csökkentéséhez**. 1 pont.

Forrás: NAK /Agro.Bio/Talajreform

A választható gyakorlatok tételes listáját [IDE kattintva](#) érheted el.

Az alkalmazható szerek teljes listája [összegyűjtve INNEN](#) letölthető.

Az AÖP-ben alkalmazható termékeket akár [ITT meg is rendelheted](#) egyszerűen, gyorsan, kényelmesen.

P R I M A G
— 1991 —